

Plan van Aanpak Oefenen Processen en Inregelen regionale samenwerkingsafspraken (vergunning/melding) Omgevingswet

Datum: 14-1-2021

1. Aanleiding/Doel.

In de Regionale Samenwerking Omgevingswet Zuidoost-Brabant is in 2019 en 2020 gewerkt aan het vormgeven van het Ketenproces voor de voorfase en vergunning- en melding Omgevingswet.

Dat heeft in juli (fase 1) geleid tot het vaststellen van een viertal ketenprocessen:

- 1) Verkennen en begeleiden initiatief (voorfase, inclusief Omgevingstafel)
- 2) Vergunning proces regulier
- 3) Vergunning proces uitgebreid
- 4) Proces melding

De ketenprocessen zijn vastgelegd in procesplaten met processtappen, rollen en er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt over o.a. de levertermijnen.

In fase 2 is gewerkt aan het verdiepen van deze afspraken, door met name te onderzoeken bij welke processtappen we elkaar nodig hebben in de keten, welke informatie overdracht dan plaatsvindt tussen de rollen in het proces en hoe we ons daarbij laten ondersteunen door de samenwerkingsfunctionaliteit (SWF) van het DSO en de VTH-applicatie of andere zaaksystemen.

Bij het maken van de afspraken is uitdrukkelijk de wens aangegeven om te gaan oefenen met de processen.

Plan van Aanpak Oefenen en Inregelen Processen Samenwerkingsafspraken versie 2.0

Ambities

Bij het maken van de samenwerking zijn ook afspraken gemaakt over de ambities.

We spannen ons in om met elkaar samen te werken in de geest van de Omgevingswet, waarbij we de Omgevingstafel omarmen als nieuw en kansrijk instrument.

Besluitvorming invoering Omgevingswet.

Op 13 januari 2021 werd bekend dat de besluitvorming over de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2022 opnieuw vertraagd is, omdat de Eerste Kamer stemming over het KB aangehouden heeft. Omdat het vooral gaat om de geest van de Omgevingswet en de manier van werken, gaan we onderzoeken of en in hoeverre het pakket samenwerkingsafspraken ook uitvoerbaar is in het geval dat de invoering wordt uitgesteld.

- Dat betekent dat:
 - de initiatiefnemer centraal staat,
 - we altijd de snelst mogelijke weg kiezen; uitgaande van de huidig beschikbare capaciteit,
 - we flexibel zijn in de dienstverlening, met het oog op een snelle en kwalitatief goede dienstverlening, om zoveel als mogelijk binnen de wettelijke kaders en beleidskaders mogelijk te maken,
 - de samenwerkingsafspraken de basis vormen van de minimaal noodzakelijke dienstverlening.
- **Met het resultaat dat we nu hebben, in de vorm van basisafspraken, gaan we oefenen** om te onderzoeken hoe dit in de praktijk werkt en of / hoe dit nog sneller en beter kan worden ingericht. We oefenen ook als de invoering van de Omgevingswet wordt uitgesteld om te onderzoeken wat er – zonder de wet – in de geest van de wet toch mogelijk is.
- We werken samen op basis van **respect en gelijkwaardigheid**.
- We hebben gezamenlijk voldoende aandacht voor de **randvoorwaarden** om de ambities te verwezenlijken zoals:
 - Voldoende aandacht voor en goede afspraken over de Omgevingstafel
 - Goed werkende applicaties ter ondersteuning van de werkprocessen
 - Goede werkafspraken, werkinstructies en standaarddocumenten (wordt opgepakt in fase 2 van het project samenwerkingsafspraken)
 - Voldoende middelen en capaciteit
 - Heldere beleidskaders in Omgevingsplannen
 - Heldere mandaten
- Ook na de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijven we **evalueren** en worden de afspraken zo nodig en zo mogelijk bijgesteld. Daarover worden beheers afspraken gemaakt in het kader van de Regionale Samenwerking Omgevingswet Zuidoost-Brabant

Plan van Aanpak Oefenen en Inregelen Processen Samenwerkingsafspraken versie 2.0

(onderdeel regionaal werkprogramma 2021).

Doel

Het oefenen gebeurt met de volgende doelstellingen:

- 1) testen of systemen in voldoende mate de ondersteuning bieden die we voor het ketenproces en samenwerkingsafspraken nodig hebben en indien dat nodig is onderzoeken hoe dit op te lossen is¹;
- 2) oefenen om te onderzoeken of de ketenprocessen en de gemaakte afspraken in voldoende mate werken in de praktijk, aan de hand van casuïstiek;
- 3) kunnen de processen mogelijk nog sneller en efficiënter worden ingericht (uitgaande van de huidige beschikbare capaciteit);
- 4) mogelijke verdieping en optimaliseren van de afspraken op basis van de praktijkproeven;
- 5) evalueren en zo nodig bijstellen (fine tuning) van de afspraken;
- 6) inregelen van de regionale afspraken.
- 7) elkaar leren kennen
- 8) hoe ga je om met tegenstrijdige adviezen of adviezen die niet opgevolgd worden
- 9) onderzoeken op basis van welke activiteiten we overleg aan de Omgevingstafel willen en wanneer we willen besluiten om proceduretermijnen te verlengen

Resultaat

Het resultaat van het oefenen en inregelen is:

- We hebben voldoende zicht op of de gemaakte afspraken werken in de praktijk;
- We hebben mogelijke verbeteringen, versnellingen in beeld en doorgevoerd in de afspraken;
- De ondersteunende systemen faciliteren het ketenproces zoals verwacht;
- De basis is gelegd en ingevoerd om de taken per 1 januari 2022 conform de gemaakte samenwerkingsafspraken uit te voeren;
- De samenwerkingsafspraken zijn helder en duidelijk en worden door alle (keten-) partners gedragen.

Dit betekent niet dat het resultaat vervolgens in beton staat gegoten. Het resultaat van het project oefenen en inregelen wordt opgeleverd in een beheers fase waarin afspraken zijn gemaakt over regelmatig evalueren en bijstellen.

Het resultaat van het project oefenen en inregelen betekent ook dat de samenwerkingsafspraken – in combinatie met de regionale PDC – worden aangeboden aan de Algemene Besturen van de verbonden partijen (ODZOB, GGD, VR) en de besturen van ketenpartners die geen onderdeel zijn van de verbonden partijen (waaronder in elk geval de Waterschappen).

Dit Plan van Aanpak moet worden gezien als de startnotitie. De verdere uitwerking dient vorm te krijgen in een uitgewerkt projectplan, dan wel projectplannen op de onderdelen, waarin ook de doelstellingen en de te bereiken resultaten concreter worden omschreven.

¹ Staat formeel los van de testen die plaatsvinden in het kader van de implementatie en acceptatie van de VTH-applicatie.

2. **Scope: wat gaan we oefenen.**

We gaan in de regio oefenen met:

A Systemen – technisch

- 1) Samenwerkingsfunctionaliteit (SWF) DSO
- 2) VTH-applicatie Testomgeving Powerbrowser
- 3) Eventuele andere zaaksystemen van partners die niet deelnemen aan de gezamenlijke aanbesteding VTH-applicatie
- 4) De koppelingen tussen deze systemen
- 5) Het verkennen van wat plaatsvindt in het DSO en wat in de eigen applicaties

B) Verkennen en begeleiden initiatief (voorfase inclusief Omgevingstafel)

- 1) oefenen gaat met name om het instrument Omgevingstafel;
- 2) gewenst is om dit sub regionaal (Peel, A2, Stedelijk gebied/randgemeenten, Kempen), te organiseren en gebruik te maken van de eerste ervaringen die bij de oefening in Bladel zijn opgedaan;
- 3) bij het oefenen met Omgevingstafel gaat het ook om met het oefenen tot een nadere uitwerking van afspraken te komen;
- 4) overwogen dient te worden of er ook geoefend kan/gaat worden op “echte casussen”, waarbij het bijvoorbeeld mogelijk is initiatiefnemers en belanghebbenden mee te nemen;
- 5) het is van belang om goed te na te gaan wie er namens welke organisaties aan tafel komen.

C Vergunning Processen

- 1) meervoudige aanvraag, met een milieubelastende activiteit (bij voorkeur waar VR geen wettelijke adviseur is), regulier, zonder voorafgaande Omgevingstafel (“worst case” die ook technisch interessant; zijn termijnen haalbaar, etc. soort stresstest - 8 weken);
- 2) meervoudige aanvraag regulier met voorafgaande Omgevingstafel – 8 weken;
- 3) meervoudige aanvraag uitgebreid (bijv. mestverwerking/... plus stedelijk voorbeeld Eindhoven) zonder Omgevingstafel;
- 4) meervoudige aanvraag uitgebreid (bijv. mestverwerking/... plus stedelijk voorbeeld Eindhoven) met Omgevingstafel;
- 5) afhandelen melding (ook in combinatie met vergunning /en of combinatie met twee meldingen).

Het is eveneens belangrijk om te kijken of het mogelijk is administratief medewerkers te betrekken om ook het administratieve proces te oefenen. Daarbij zijn intake en out take fase eveneens van belang.

Om de gehele keten te kunnen oefenen wordt ook voorgesteld om voor de onderdelen B en C casuïstiek te koppelen. Dat wil zeggen, eerst de voorfase en vervolgens de vergunningprocedure voor de zelfde casus.

Gezien omvang, impact en aard van deze drie verschillende sporen, wordt voorgesteld om dit verder uit te werken in drie sub projecten, waarbij het de aanbeveling verdient om voor elk Plan van Aanpak Oefenen en Inregelen Processen Samenwerkingsafspraken versie 2.0

sub project een trekker te benoemen.

Uiteraard is het belangrijk dat er afstemming tussen de drie sub projecten plaatsvindt. De sturing zou kunnen plaatsvinden vanuit een centrale werkgroep.

3. Scope: hoe gaan we oefenen?

Bij het oefenen is het volgende van belang:

- welke vragen willen beantwoord hebben?
- wat willen we eruit halen voor de regio?
- vanuit aanbesteding VTH-applicatie: bestek en eisen erbij halen.
- status updates van de applicatie, worden die terug gegeven aan de SWF?
- checklist maken waarmee we de te beantwoorden vragen/ervaring tijdens het oefenen kunnen vastleggen
- waar loop je tegen aan; niet teveel voorkoken; trial and error, iteratief proces
- zoveel mogelijk partners / deelnemers, van klein naar groot
- hoe delen we de uitkomsten van het oefenen?

Verder is van belang dat zoveel mogelijk gemeenten en partners meedoen en dat hier voldoende capaciteit voor wordt gereserveerd.

4. Casuïstiek.

- Passen de oefencasussen van ADSMO in wat wij nodig hebben?

Dit is onderzocht en blijkt niet in voldoende mate aan te sluiten bij wat wij nodig hebben, vooral als het gaat om het aantal betrokken ketenpartners.

Er is over beschikbare casuïstiek contact geweest met VNG (Alexander Hermanns) en toegezegd is dat wij nog beschikking krijgen over aanvullend materiaal dat mogelijk wel aansluit bij onze wensen.

Op dit moment wordt gedacht aan de volgende casussen:

- 1) Uitrit als een reguliere aanvraag (zie voorgaande paragraaf 3, casus c2),
- 2) tankstation ook regulier maar complexer (zie voorgaande paragraaf 3, casus c1)
- 3) mestverwerking als meervoudige uitgebreide procedure (zie voorgaande paragraaf 3, casus c3/c4)
- 4) nog nader te benoemen industriële activiteit of complexe woningbouwopgave in stedelijke omgeving als meervoudige uitgebreide procedure (zie voorgaande paragraaf 3, casus c3/c4)

De casussen kunnen wel uitgewerkt worden met het materiaal van ADSMO (handleiding, te beantwoorden vragen e.d.) als voorbeeld.

Zie verder bijgevoegde bijlage: "Oefenen met de Omgevingswet casussen ADSMO".

Maar ook kijken we naar wat/welke soort aanvragen komen het meest voor en deze ook Plan van Aanpak Oefenen en Inregelen Processen Samenwerkingsafspraken versie 2.0

betrekken in casuïstiek. 80-20 regel: zowel kijken naar wat 80% voorkomt als naar de complexe gevallen die in minder dan 20% voorkomen.

We kijken ook naar Omgevingsplan activiteiten. Inclusief de (buitenplanse) 'OPA'.

We onderzoeken ook of het oefenen mogelijk is met bestaande actuele aanvragen, zodat we wellicht kunnen besparen op de benodigde inzet die nodig is om te oefenen ("werk met werk").

5. Systemen/formats.

We willen de oefenomgeving "PRE" samenwerkingsfunctionaliteit DSO zo mogelijk gekoppeld aan testomgeving PowerBrowser. Eventueel aangevuld met andere zaaksystemen van deelnemers en de Ketenpartners.

Dit betekent dat er eerst technisch getest moeten worden. Dit kan eerst in kleiner verband getest worden: dat heeft betrekking op deel A onder paragraaf 2.

Vanuit ADSMO is er een handreiking beschikbaar met stappenplan voor het aansluiten (dat geldt ook voor de koppelvlakken – daar is vooral leverancier VTH-applicatie of zaakstelsysteem voor verantwoordelijk).

Voor de sjabloon (vragen en verstrekken van advies) die de werkgroep Samenwerkingsafspraken heeft opgeleverd is het bij het oefenen van belang te onderzoeken of de sjabloon volledig is en of er aanvulling nodig is. Ook is het aan te bevelen te onderzoeken of de sjabloon als geautomatiseerd invulformulier een plek kan krijgen in de SWF DSO, dan wel zaaksystemen / VTH-applicatie.

6. Planning.

Technisch starten (technische testen) vanaf medio februari 2021.
Inhoudelijk oefenen vanaf medio maart 2021.

De oefeningen dienen verder ingepland te worden met een zodanig tijdsplan, dat na evaluatie voldoende tijd voor handen is voor evaluatie en het zo nodig aanpassen van de ketenprocessen, afspraken en systemen. Vooralsnog geldt daarom het streven om het oefenen af te ronden voor het derde kwartaal 2021².

Voorwaarde:

Een en ander is afhankelijk wat aan systemen (DSO/applicaties) beschikbaar komt. Dat moet komende weken (december 2020/ januari 2021) duidelijk worden. Voorwaarde is dat de SWF DSO en de testomgeving van de VTH-applicatie voldoende moet zijn ingericht om te kunnen oefenen.

² Het AB van ODZOB vergadert – voor de laatste maal in 2021 - op 2 december 2021. Stukken voor het DB van ODZOB dienen op 1 november 2021 gereed te zijn.

Plan van Aanpak Oefenen en Inregelen Processen Samenwerkingsafspraken versie 2.0

7. **Wat hebben we nodig?**

- Werkende systemen in een oefen omgeving (DSO/applicaties).
- Uitgewerkte projectplannen voor de drie genoemde onderdelen.
- Casuïstiek
- Voldoende gevuld DSO: regels en activiteiten moeten gemapt zijn in onze regio.
- Voldoende deelnemers (ketenpartners + gemeenten)
- Voldoende ruimte en tijd om te oefenen

8. **Tenslotte/eindadvies.**

Dit Plan van Aanpak Oefenen en Inregelen is opgesteld door de regionale werkgroep Samenwerkingsafspraken Omgevingswet voorfase en vergunning. Het kan worden beschouwd als de “bruidsschat” die deze werkgroep meegeeft aan de (nieuwe) regionale projectgroep die het project Oefenen en Inregelen gaat opzetten en faciliteren.

De werkgroep geeft het advies dat de ketenpartners de conceptlijsten (activiteiten waarbij ze om advies gevraagd willen worden en activiteiten waarbij de inzet van de Omgevingstafel nodig wordt geacht) beschikbaar te stellen voordat een aanvang wordt gemaakt met het oefenen, bij voorkeur voor 1 maart 2021.

De werkgroep adviseert tevens om vast te houden aan de ambities, ook als de invoering van de Omgevingswet opnieuw uitgesteld mocht worden. Het gaat om de geest van de wet en de manier van werken, die ook kansen biedt als de wet nog niet ingevoerd is.

Verder zien wij de volgende taken voor deze projectgroep:

- a. Het opstellen van een projectplan waarbij gebruik wordt van dit plan van aanpak als aanzet en kader.
- b. Het organiseren, faciliteren en begeleiden van het oefenen, waarbij het naar het oordeel van de werkgroep van belang is dat zoveel mogelijk inhoudelijk betrokken collega's worden betrokken om te gaan oefenen.
- c. Het verzamelen van alle input, ervaringen en suggesties die het resultaat zijn van het oefenen om daarmee een advies op te stellen om de samenwerkingsafspraken verder te optimaliseren en te verfijnen.
- d. Een advies opstellen over hoe de samenwerkingsafspraken ingeregeld kunnen worden.

Voor de waarborgen van de overdracht en de continuïteit is het goed te weten dat enkele leden van de werkgroep onder voorbehoud bereid zijn om hun medewerking aan de nieuwe projectgroep te verlenen.

De werkgroep wenst de regio succes met het oefenen en inregelen!

Plan van Aanpak Oefenen en Inregelen Processen Samenwerkingsafspraken versie 2.0

BIJLAGE.

Oefenen met de Omgevingswet casussen ADSMO

Gebruikte bron: [https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementation-omgevingswet/](https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/implementatie/oefencasussen-implementation-omgevingswet/)

Op deze pagina heb ik een overzicht met oefencasussen gevonden zie eerste tabel hieronder en in de tweede tabel een overzicht gericht op het oefenen met het DSO. Zie beide hieronder weergegeven.

Overzicht oefencasussen			
Casus	Doelgroep	Inhoud	Randvoorwaarde
Lozingen oppervlaktewater	Waterschappen	Vergunningaanvraag opstellen, indienen en behandelen	VTH- of zaaksysteem aangesloten op het DSO
Uitrit aanleggen	Gemeenten	Vergunningaanvraag opstellen, indienen en behandelen	VTH- of zaaksysteem aangesloten op het DSO
Aanbrengen van lagen op metaal	Omgevingsdiensten	Melding ontvangen, beoordelen, registreren en terugkoppelen	VTH- of zaaksysteem aangesloten op het DSO
Raadplegen gehele bruidsschat	Gemeenten Omgevingsdiensten	Regels van de bruidsschat voor gemeenten doorzoeken en lezen	Geen
Tankstation met wasstraat	Gemeenten Omgevingsdiensten	Melding ontvangen en afhandelen, oefenen met specifieke aspecten bij deze bedrijfstak	VTH- of zaaksysteem aangesloten op het DSO
Open teelt	Omgevingsdiensten	Melding milieubelastende activiteit indienen, ontvangen en afhandelen, oefenen met specifieke aspecten bij deze bedrijfstak	VTH- of zaaksysteem aangesloten op het DSO (alleen nodig voor oefenen ontvangen melding)
Glastuinbouw	Omgevingsdiensten	Melding milieubelastende activiteit indienen, ontvangen en afhandelen, oefenen met specifieke aspecten bij deze bedrijfstak	VTH- of zaaksysteem aangesloten op het DSO (alleen nodig voor oefenen ontvangen melding)
Veehouderij	Omgevingsdiensten	Aanvraag milieubelastende activiteit en bouwen indienen, ontvangen en afhandelen, oefenen met specifieke aspecten bij deze bedrijfstak	VTH- of zaaksysteem aangesloten op het DSO (alleen nodig voor oefenen ontvangen aanvraag)

Vrij oefenen in/met het DSO

Plan van Aanpak Oefenen en Inregelen Processen Samenwerkingsafspraken versie 2.0

Er staan op de site ook casussen waarmee je vrij kan oefenen met het DSO. U kunt aan de hand van de beschrijvingen uw eigen oefeningen en casussen maken en oefenen.

Overzicht oefencasussen voor vrij oefenen in/met het DSO

Casus	Doelgroep	Inhoud	Randvoorwaarde
DSO: Samenwerk-functionaliteit	Alle overheidsorganisaties en externe adviseurs	Samenwerken bij behandelen van vergunningaanvragen, meldingen en omgevingsoverleg	VTH- of zaakstelsysteem aangesloten op het DSO of eHerkenning met minimaal niveau 2
DSO: vergunningaanvragen, meldingen en informatie ontvangen	Overheidsorganisaties die vergunningaanvragen ontvangen en behandelen	Aansluiten en oefenen met het ontvangen van vergunningaanvragen, meldingen en informatie uit het Omgevingsloket	VTH- of zaakstelsysteem dat aanvragen en meldingen kan ontvangen volgens Standaard aanvragen en melden (STAM)

Op en aanmerkingen op de vermelde casussen, algemeen:

- In reactie op de eerste tabel valt me direct op dat de casussen zijn gericht enerzijds op waterschappen of op gemeenten/omgevingsdiensten. Er is op eerste zicht geen casus gericht op alle ketenpartners;
- GGD, VR, RWS, provincie daar zijn helemaal geen casussen voor opgenomen;
- Uitschrijving van de casussen en wat benodigd is aan techniek, systeem en kennis vind ik goed gedaan.
- Betekend wel dat we van ieder de TR en alles technisch goed aan het werk moeten krijgen en ook allen een bepaalde inhoudelijke kennis. Dit moeten we goed formuleren zodat iedereen zich daar goed op kan voorbereiden en de juiste mensen met kennis ook bij de oefening kan betrekken.

Op en aanmerkingen op de vermelde casussen, inhoudelijk:

- Ik heb bij alle casussen (behalve bruidschat) geopend en nagelezen op hoofdlijnen. Er is niet 1 casus die nu al is gericht op alle kleursporen en waar we allen mee zouden kunnen oefenen. Wel zit er potentie in de casus als je deze zou uitbreiden hieronder per casus een 1^e reactie van mij.
- Eerste casus is op waterschap gericht maar toevoegen van andere activiteiten mogelijk wel wat werk.
- De tweede oefencasus is een casus voor in-uitrit, afhankelijk van het gekozen gebied bv wel bij een watergang kan de component water in de vorm van dam met duiker kunnen worden toegevoegd. Wanneer het niet een particulier zou betreffen maar een bedrijf die een uitrit wil over een watergang dan kan misschien ook wel OD(misschien ook wijziging in bedrijfsproces toevoegen) VR wanneer het bedrijf gevaaraspecten heeft en GGD als de uitrit bv om hygiëne redenen moet worden aangelegd.
- Casus aanbrengen lagen op metaal is volgens mij eigenlijk ook al OD en gemeente en niet alleen OD wat er in tabel staat. Ligging gaat nu al uit van ligging aan water en

vervoer ook over water, dus waterschap in wel toe te voegen, GGD en VR wellicht ook door gebruik van stoffen en activiteit icm nieuw pand?

- Bruidschat casus niet bekeken omdat dit volgens mij niet is wat we zoeken?
- De vijfde casus tankstation met wasstraat kan ook worden uitgebouwd denk ik want volgens mij kan je de VR hier direct bij betrekken (?) de lozing van waswater gaat op riool daar kunnen we de advisering voor indirecte lozing aan waterschap opnemen. GGD weet ik nog niet direct in deze. Bouwen zit er in doordat het een nieuw te bouwen tankstation is, en zoals aangegeven zijn gemeente en OD hier in de casus betrokken.
- Open teelt, bekeken is volgens mij lastig VR en GGD aan toe te voegen.
- Casus glastuinbouw staat OD maar als je opent en leest de beschrijving is het al OD en waterschap. Door een bouwcomponent toe te voegen kan gemeente worden toegevoegd GGD en VR zie ik nog niet direct een optie voor.
- De casus veehouderij is ook een interessante om uit te bouwen, zit een vergistingsinstallatie waar je makkelijk een lozing op oppervlaktewater kan toevoegen. Nieuw stal met luchtwasser VR en GGD hebben dan volgens mij ook een rol. Gemeente en OD ook. Is wel voor echte stedelijke gemeente inhoudelijk verder weg maar doel is IPPC en nieuwe technieken en dat zou ook gelden bij een industrieel bedrijf met dergelijke technieken en welke een IPPC installatie betreft. Dus daarmee zou het leerzaam kunnen zijn voor iedereen.